

LEGE
cu privire la Agentul guvernamental

nr. 151 din 30.07.2015

Monitorul Oficial nr.224-233/455 din 21.08.2015

* * *

C U P R I N S

Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE

[Articolul 1.](#) Scopul și sfera de aplicare a legii

Capitolul II
STATUTUL AGENTULUI GUVERNAMENTAL

[Articolul 2.](#) Numirea în funcția de Agent guvernamental

[Articolul 3.](#) Statutul Agentului guvernamental

[Articolul 4.](#) Încetarea activității Agentului guvernamental

[Articolul 5.](#) Atribuțiile Agentului guvernamental

[Articolul 6.](#) Obligațiile Agentului guvernamental

[Articolul 7.](#) Asigurarea activității Agentului guvernamental

[Articolul 8.](#) Asigurarea materială a activității Agentului guvernamental

[Articolul 9.](#) Consiliul consultativ pe lângă Agentul guvernamental

Capitolul III
REPREZENTAREA GUVERNULUI ÎN FAȚA CURȚII EUROPENE

[Articolul 10.](#) Procedura contencioasă în fața Curții Europene

[Articolul 11.](#) Soluționarea pe cale amiabilă a cauzei aflate pe rolul Curții Europene

[Articolul 12.](#) Declarația unilaterală

[Articolul 13.](#) Măsuri interimare

[Articolul 14.](#) Cauze interstatale

[Articolul 15.](#) Intervenția în procedurile Curții Europene

[Articolul 16.](#) Retrimiteria hotărârii Camerei spre examinare Marii Camere a Curții Europene

Capitolul IV
EXECUTAREA HOTĂRÎRILOR ȘI DECIZIILOR CURȚII EUROPENE

[Articolul 17.](#) Executarea hotărârilor și deciziilor Curții Europene

[Articolul 18.](#) Executarea măsurilor cu caracter individual

[Articolul 19.](#) Executarea măsurilor cu caracter general

[Articolul 20.](#) Registrul de stat al hotărârilor și deciziilor Curții Europene, traducerea și publicarea acestora

[Articolul 21.](#) Supravegherea guvernamentală

[Articolul 22.](#) Controlul parlamentar

[Articolul 23.](#) Raportarea către Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei

[Articolul 24.](#) Rezoluțiile și deciziile Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei

Capitolul V

RĂSPUNDEREA PENTRU ÎNCĂLCĂRILE CONVENȚIEI

[Articolul 25.](#) Răspunderea individuală

[Articolul 26.](#) Răspunderea instituțională

[Articolul 27.](#) Dreptul de regres

[Articolul 27¹.](#) Particularități ale dreptului de regres împotriva unui judecător sau procuror

Capitolul VI

IMPLEMENTAREA CONVENȚIEI

[Articolul 28.](#) Sesizări cu caracter general

[Articolul 29.](#) Informarea despre evoluția jurisprudenței Curții Europene și compatibilitatea legislației naționale cu Convenția

Capitolul VII

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

[Articolul 30.](#) Abrogare. Îndatoririle Guvernului

Notă: În textul actelor normative adoptate de Parlament:

cuvintele „limba moldovenească”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele „limba română” la forma gramaticală corespunzătoare;

cuvintele „limba de stat”, „limba oficială” și „limba maternă”, la orice formă gramaticală, în cazul în care se are în vedere limba de stat a Republicii Moldova, se substituie cu cuvintele „limba română” la forma gramaticală corespunzătoare, conform Legii nr.52 din 16.03.2023, în vigoare 24.03.2023

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Scopul și sfera de aplicare a legii

(1) Prezenta lege are drept scop asigurarea respectării Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (în continuare – *Convenția*) în Republica Moldova, reglementarea reprezentării Republicii Moldova în fața Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare – *Curtea Europeană*) și reglementarea executării hotărârilor și deciziilor Curții Europene.

(2) Prezenta lege stabilește statutul Agentului guvernamental, atribuțiile acestuia în calitate de reprezentant al Republicii Moldova în fața Curții Europene, atribuțiile privind executarea hotărârilor și deciziilor Curții Europene, atribuțiile privind implementarea la nivel național a Convenției, precum și alte atribuții.

Capitolul II

STATUTUL AGENTULUI GUVERNAMENTAL

Articolul 2. Numirea în funcția de Agent guvernamental

(1) Candidat la funcția de Agent guvernamental poate fi persoana care întrunește următoarele

condiții:

- a) este cetățean al Republicii Moldova;
- b) în privința ei nu este instituită o măsură de ocrotire judiciară sub forma tutelei;
- c) deține diplomă de licențiat în drept sau echivalentul acesteia;
- d) nu are antecedente penale;
- e) cunoaște limba română;
- f) cunoaște cel puțin una din limbile oficiale ale Consiliului Europei;
- g) corespunde cerințelor de ordin medical pentru exercitarea funcției;
- h) are o experiență de 7 ani corespunzătoare pentru realizarea atribuțiilor ce îi revin;
- i) nu este privată de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate, ca pedeapsă de bază sau complementară stabilită prin hotărâre judecătorească definitivă.

(2) Agentul guvernamental este numit în funcție de către Guvern, la propunerea ministrului justiției, pentru un singur mandat de 7 ani. Despre numirea în funcție a Agentului guvernamental este informată Curtea Europeană și Secretariatul Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei prin intermediul Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene.

(3) Nu poate fi numită în funcția de Agent guvernamental persoana în privința căreia există interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică, ce derivă dintr-un act de constatare al Autorității Naționale de Integritate.

[Art.2 modificat prin [Legea nr.238 din 08.11.2018](#), în vigoare 30.12.2018]

[Art.2 completat prin [Legea nr.74 din 26.04.2018](#), în vigoare 29.06.2018]

Articolul 3. Statutul Agentului guvernamental

(1) Funcția de Agent guvernamental este de demnitate publică și este incompatibilă cu altă funcție publică, activitate politică sau orice altă activitate remunerată, cu excepția activității didactice, științifice și de creație.

(2) În activitatea sa, Agentul guvernamental se conduce de prevederile [Constituției Republicii Moldova](#), Convenției, Regulamentului Curții Europene, de prezenta lege, de alte acte normative în vigoare, precum și de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

(3) Agentul guvernamental se subordonează Prim-ministrului și ministrului justiției.

Articolul 4. Încetarea activității Agentului guvernamental

(1) Agentul guvernamental își încetează activitatea în caz de:

- a) demisie;
- b) pierdere a cetățeniei Republicii Moldova;
- c) constatare a incapacității de muncă, dovedită prin certificat medical;
- d) instituire în privința lui a măsurii de ocrotire judiciare sub forma tutelei;
- e) pronunțare a hotărârii definitive de condamnare;
- f) privare de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate, ca pedeapsă de bază sau complementară stabilită prin hotărâre judecătorească definitivă;
- g) atingere a vârstei de pensionare;
- h) încetare a mandatului;
- i) deces;
- j) în alte cazuri prevăzute de lege.

(2) Eliberarea din funcție a Agentului guvernamental se face de către Guvern, la propunerea ministrului justiției.

(3) În termen de cel mult 3 luni de la încetarea activității Agentului guvernamental, Guvernul numește în funcție un nou Agent guvernamental.

[Art.4 modificat prin [Legea nr.238 din 08.11.2018](#), în vigoare 30.12.2018]

Articolul 5. Atribuțiile Agentului guvernamental

(1) Agentul guvernamental reprezintă Republica Moldova la Curtea Europeană și contribuie, în

modul prevăzut de lege, la asigurarea executării hotărârilor și deciziilor Curții Europene în cauzele îndreptate împotriva Republicii Moldova.

(2) Agentul guvernamental are următoarele atribuții în domeniul reprezentării Republicii Moldova în fața Curții Europene:

- a) reprezintă Republica Moldova la Curtea Europeană;
- b) întreprinde măsuri pentru prevenirea constatării de către Curtea Europeană a încălcărilor Convenției în cauzele îndreptate împotriva Republicii Moldova;
- c) întreprinde măsuri pentru remedierea pretinselor încălcări ale Convenției și pentru repararea prejudiciilor cauzate;
- d) propune autorităților pentru adoptare măsuri de implementare adecvată a Convenției și de aplicare a standardelor de respectare a drepturilor omului instituite prin jurisprudența Curții Europene;
- e) asigură traducerea în limba română a hotărârilor și deciziilor Curții Europene în cauzele îndreptate împotriva Republicii Moldova și introducerea acestora în registrul de stat al hotărârilor și deciziilor Curții Europene în cauzele îndreptate împotriva Republicii Moldova;
- f) solicită interpretarea, revizuirea sau rectificarea hotărârilor și deciziilor Curții Europene în cauzele îndreptate împotriva Republicii Moldova.

(3) În domeniul asigurării executării hotărârilor și deciziilor Curții Europene, Agentul guvernamental îndeplinește următoarele atribuții:

- a) elaborează și propune măsuri care urmează a fi întreprinse în vederea executării hotărârilor și deciziilor Curții Europene și coordonează procesul de implementare a acestora;
- b) monitorizează procesul de executare a hotărârilor și deciziilor Curții Europene în cauzele care vizează Republica Moldova;
- c) reprezintă interesele Republicii Moldova în relația cu Secretariatul Consiliului Europei în ceea ce privește executarea hotărârilor și deciziilor Curții Europene în cauzele îndreptate împotriva Republicii Moldova;
- d) informează Prim-ministrul, ministrul justiției, ministrul afacerilor externe și integrării europene și alte autorități relevante despre principalele cauze îndreptate împotriva Republicii Moldova și problemele majore apărute la executarea hotărârilor și deciziilor Curții Europene.

(4) În domeniul asigurării implementării la nivel național a Convenției, Agentul guvernamental:

- a) reprezintă Republica Moldova în calitate de expert la sesiunile plenare ale comitetelor interguvernamentale ale Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei pe dimensiunea drepturilor omului, coordonându-și acțiunile cu Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene;
- b) în cazurile prevăzute de lege, intervine sau participă în procedurile naționale sau solicită redeschiderea acestora;
- c) informează autoritățile competente despre necesitatea modificării legislației naționale drept urmare a evoluției jurisprudenței Curții Europene;
- d) prezintă, în caz de necesitate sau la solicitarea autorităților, opinii în ceea ce privește compatibilitatea legislației naționale și a proiectelor de acte normative cu prevederile Convenției și cu jurisprudența Curții Europene;
- e) informează Guvernul și Parlamentul despre situația generală în domeniul reprezentării Republicii Moldova în fața Curții Europene, precum și despre executarea hotărârilor și deciziilor Curții;
- f) informează judecătorii, procurorii, funcționarii publici și autoritățile relevante despre activitatea Curții Europene și deciziile Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei și asigură diseminarea acestor informații;
- g) prezintă, după caz, observații în formă scrisă și participă la audieri în procesul de examinare de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului a cererii de aviz consultativ formulate de instanța națională competentă.

(5) În cazul vacanței funcției Agentului guvernamental, imposibilității temporare de exercitare a atribuțiilor sale sau într-o situație de conflict de interese pe o cauză individuală, ministrul justiției desemnează șeful subdiviziunii specializate pentru asigurarea activității Agentului guvernamental în calitate de persoană care va exercita temporar atribuțiile Agentului guvernamental.

Articolul 6. Obligațiile Agentului guvernamental

(1) În exercitarea atribuțiilor sale, Agentul guvernamental este obligat:

- a) să acționeze cu maximă diligență în vederea reprezentării intereselor Republicii Moldova;
- b) să respecte caracterul confidențial al procedurilor și informațiilor în cazurile reglementării amiabile, precum și în alte cazuri prevăzute de Regulamentul Curții Europene;
- c) să asigure confidențialitatea identității reclamantului în cazurile dispuse de Curtea Europeană;
- d) să asigure protecția datelor cu caracter personal care se conțin în materialele cauzelor aflate în posesia sa;
- e) să se abțină de la declarații publice care ar putea să prejudicieze imaginea și interesele Republicii Moldova în procedurile în fața Curții Europene sau a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei;
- f) să se abțină de la consultanță sau de la o altă asistență juridică care contravine mandatului său;
- g) să notifice Ministerul Justiției asupra cazurilor în care a avut loc încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale unei persoane, care a dus la una dintre consecințele prevăzute la art.2007 alin.(1) lit.c) din Codul civil al Republicii Moldova nr.1107/2002, precum și să pună la dispoziția ministerului toate actele relevante.

(2) Obligațiile Agentului guvernamental prevăzute la alin.(1) lit.c) și d) se menține și după încetarea activității acestuia.

(3) Persoana care a deținut funcția de Agent guvernamental nu poate să reprezinte sau să consilieze reclamantul în procedurile Curții Europene sau în alte proceduri, în cauzele comunicate în perioada în care a deținut funcția de Agent guvernamental.

[Art.6 completat prin Legea nr.205 din 26.11.2020, în vigoare 25.12.2020]

Articolul 7. Asigurarea activității Agentului guvernamental

(1) Activitatea Agentului guvernamental este asigurată de o subdiviziune specializată din cadrul aparatului central al Ministerului Justiției, în care activează funcționari publici și persoane detașate din cadrul altor autorități.

(2) Structura și efectivul-limită ale subdiviziunii specializate pentru asigurarea activității Agentului guvernamental, în limitele statului de personal avizat al Ministerului Justiției, raporturile acesteia cu alte subdiviziuni ale Ministerului Justiției se stabilesc printr-un ordin al ministrului justiției, la propunerea Agentului guvernamental.

(3) Procurorii și alți funcționari publici pot fi detașați în subdiviziunea specializată pentru asigurarea activității Agentului guvernamental la propunerea Agentului guvernamental și cu acordul ministrului justiției, în condițiile stabilite de lege.

(4) Agentul guvernamental poate solicita asistența experților sau a specialiștilor în cauze complexe sau atunci când sînt necesare cunoștințe speciale.

(5) Ministrul justiției, la propunerea Agentului guvernamental, poate angaja, după caz, traducători-interpreți, experți și specialiști în bază de contract.

(6) Obligațiile Agentului guvernamental prevăzute la art.6 în ceea ce privește păstrarea confidențialității, acționarea cu maximă diligență și abținerea de la declarații publice se aplică în modul corespunzător și persoanelor care cad sub incidența prezentului articol.

Articolul 8. Asigurarea materială a activității Agentului guvernamental

(1) Asigurarea materială a activității Agentului guvernamental și orice alte cheltuieli ce țin de participarea Agentului guvernamental și a persoanelor care îl asistă la procedurile în fața Curții Europene și a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei, precum și cheltuielile aferente delegării într-o altă misiune sînt achitate din bugetul Ministerului Justiției.

(2) În cazul în care pentru reprezentarea într-o cauză aflată pe rolul Curții Europene sînt necesare cunoștințe speciale, Agentul guvernamental poate solicita efectuarea unei expertize sau prezentarea

unor concluzii ale specialiștilor.

(3) Expertizele efectuate și concluziile prezentate de autoritățile sau instituțiile publice sînt gratuite. Expertizele și concluziile efectuate de alte persoane se numesc cu acordul prealabil al ministrului justiției și se achită din bugetul Ministerului Justiției.

Articolul 9. Consiliul consultativ pe lîngă Agentul guvernamental

(1) În vederea asigurării bunei reprezentări a Republicii Moldova în fața Curții Europene și a executării hotărîrilor și deciziilor Curții Europene, pe lîngă Agentul guvernamental activează un consiliu consultativ format din reprezentanți ai autorităților publice, mediului academic și societății civile.

(2) Componența consiliului și modul de lucru al acestuia se stabilesc printr-un regulament aprobat de Guvern, la propunerea ministrului justiției. Lucrările de secretariat ale consiliului sînt asigurate de subdiviziunea specializată pentru asigurarea activității Agentului guvernamental.

Capitolul III **REPREZENTAREA GUVERNULUI ÎN FAȚA CURȚII EUROPENE**

Articolul 10. Procedura contencioasă în fața Curții Europene

(1) După o notificare oficială parvenită din partea Curții Europene cu privire la depunerea unei cereri individuale, Agentul guvernamental solicită autorităților materiale și comentarii cu privire la circumstanțele de fapt și de drept, explicîndu-le totodată riscurile și perspectiva cazului. Autoritățile, indiferent de statutul acestora, sînt obligate să transmită informațiile solicitate și actele privind procedurile desfășurate în fața acestora, indiferent de stadiul în care se află, în termenele și condițiile stabilite de Agentul guvernamental.

(2) În cazul în care materialele și comentariile solicitate sînt atribuite la secretul de stat, la categoria informației cu accesibilitate limitată ori conțin date cu caracter personal, acestea vor fi transmise Agentului guvernamental în condițiile stabilite de lege.

(3) Comentariile autorităților prezentate Agentului guvernamental pot fi folosite exclusiv în procedurile în fața Curții Europene.

(4) Prevederile [Legii nr.982-XIV din 11 mai 2000](#) privind accesul la informație se aplică corespondenței dintre Agentul guvernamental și Curtea Europeană, precum și materialelor din dosarele ce se află în procedura Agentului guvernamental pînă la devenirea definitivă a hotărîrii sau a deciziei Curții Europene. După devenirea definitivă a hotărîrii sau a deciziei Curții Europene, informația solicitată poate fi obținută de la autoritatea emitentă sau de la alte autorități în sarcina cărora se află păstrarea acesteia.

(5) Corespondența Agentului guvernamental cu Curtea Europeană și cu autoritățile naționale privind reglementarea amiabilă a unei cauze aflate pe rolul Curții Europene sau formularea unei declarații unilaterale este confidențială și nu poate fi făcută publică.

[Art.10 modificat prin [Legea nr.252 din 17.11.2016](#), în vigoare 16.12.2016]

Notă: Se declară neconstituțional alin.(4) art.10 prin [Hotărîrea Curții Constituționale nr.16 din 18.05.2016](#), în vigoare 18.05.2016

Articolul 11. Soluționarea pe cale amiabilă a cauzei aflate pe rolul Curții Europene

(1) Soluționarea amiabilă a unei cauze aflate pe rolul Curții Europene poate fi inițiată doar după o notificare oficială parvenită din partea Curții Europene și poate fi derulată concomitent cu procedura prevăzută la art.10, care se aplică în modul corespunzător.

(2) În condițiile alin.(1), Agentul guvernamental, din oficiu, la solicitarea reclamantului sau a reprezentantului acestuia, este în drept să negocieze soluționarea amiabilă a oricărei cauze aflate pe rolul Curții Europene.

(3) Procedura de soluționare amiabilă este confidențială și se încheie prin semnarea de declarații mutuale propuse cu asistența Curții Europene ori a unui acord scris între Agentul guvernamental și reclamant sau reprezentantul acestuia. Clauzele acordului se stabilesc în funcție de circumstanțele

fiecărei cauze în parte și sînt coordonate în prealabil cu Guvernul și/sau cu alte autorități cărora li se atribuie pretinsa încălcare a drepturilor reclamantului.

(4) Agentul guvernamental și reclamantul pot reformula clauzele acordului pînă la admiterea acestuia de către Curtea Europeană, de asemenea prin coordonare prealabilă.

Articolul 12. Declarația unilaterală

(1) În cazul în care reclamantul a refuzat soluționarea amiabilă a cauzei aflate pe rolul Curții Europene sau în cazurile în care o asemenea procedură nu poate fi inițiată ori nu este posibilă, Agentul guvernamental poate formula o declarație unilaterală, prin care recunoaște expres existența unei încălcări a Convenției și se obligă să întreprindă toate măsurile de remediere necesare.

(2) Declarația unilaterală este consultată în prealabil cu Guvernul și/sau cu alte autorități cărora li se atribuie pretinsa încălcare a drepturilor reclamantului.

(3) Agentul guvernamental poate retrage ori reformula declarația unilaterală pînă la admiterea acesteia de către Curtea Europeană.

Articolul 13. Măsuri interimare

(1) Măsura interimară dispusă de Curtea Europeană autorităților Republicii Moldova este obligatorie și executorie.

(2) Agentul guvernamental, prin demers, solicită autorităților competente executarea neîntîrziată a oricărei măsuri interimare dispuse de către Curtea Europeană, explicînd totodată modalitatea de executare. Demersurile Agentului guvernamental, formulate în baza prevederilor prezentului articol, sînt obligatorii pentru examinare și adoptare de măsuri în temeiul legii.

Articolul 14. Cauze interstatale

(1) Agentul guvernamental poate să inițieze o cauză interstatală în numele Republicii Moldova doar în temeiul hotărîrii Guvernului.

(2) Într-o cauză interstatală, inclusiv în cazul în care Republica Moldova acționează în calitate de pîrît, Agentul guvernamental coordonează poziția sa cu Guvernul, precum și cu alte autorități relevante.

Articolul 15. Intervenția în procedurile Curții Europene

(1) După primirea notificării oficiale a Curții Europene, Agentul guvernamental poate interveni în procedurile Curții Europene în favoarea reclamantului cetățean al Republicii Moldova care a depus cererea împotriva unui alt stat.

(2) Agentul guvernamental poate interveni în procedurile Curții Europene la invitația unui alt stat parte la Convenție.

(3) Agentul guvernamental poate invita alt stat parte la Convenție să intervină într-o cauză împotriva Republicii Moldova sau într-o cauză interstatală.

(4) În cazurile prevăzute la alin.(1)–(3), Agentul guvernamental coordonează poziția sa cu ministrul afacerilor externe și integrării europene și cu ministrul justiției.

Articolul 16. Retrimiterarea hotărîrii Camerei spre examinare Marii Camere a Curții Europene

Agentul guvernamental, în cazurile prevăzute de Convenție, în termen de 3 luni de la emiterea hotărîrii Curții Europene, poate solicita retrimiterarea hotărîrii Camerei în fața Marii Camere a Curții Europene, în urma consultării cu Guvernul, cu ministrul justiției și cu alte autorități interesate.

Capitolul IV EXECUTAREA HOTĂRÎRILOR ȘI DECIZIILOR CURȚII EUROPENE

Articolul 17. Executarea hotărîrilor și deciziilor Curții Europene

(1) Hotărîrile definitive ale Curții Europene cu privire la măsurile de remediere și la compensațiile

bănești acordate sînt documente executorii.

(2) Acordul de soluționare amiabilă a cauzei sau o declarație unilaterală devine document executoriu după notificarea deciziei Curții Europene privind scoaterea cererii de pe rol, iar clauzele și măsurile de remediere incluse în acestea sînt obligatorii pentru toate autoritățile.

(3) Procedura de executare a hotărîrilor și deciziilor Curții Europene este stabilită prin regulamentul aprobat de Guvern.

Articolul 18. Executarea măsurilor cu caracter individual

(1) Executarea măsurilor cu caracter individual include acțiuni de remediere și/sau plata compensațiilor bănești, care rezultă din hotărîrea Curții Europene sau sînt prevăzute de acordul de reglementare amiabilă ori de declarația unilaterală acceptată prin decizia Curții Europene.

(2) Agentul guvernamental, în termen de o lună de la data rămînerii definitive a hotărîrii sau a deciziei Curții Europene, informează autoritățile relevante despre necesitatea aplicării și modul de executare a măsurilor cu caracter individual. Autoritățile informate sînt responsabile de executarea hotărîrii sau a deciziei Curții Europene.

(3) Sumele acordate prin hotărîrile și deciziile Curții Europene se achită necondiționat de către Ministerul Finanțelor, indiferent de faptul dacă sînt sau nu prevăzute mijloace pentru acest scop în legea bugetului de stat pentru anul în curs.

(4) Plata se efectuează în termenul prevăzut de hotărîrea sau de decizia Curții Europene ori de acordul de reglementare amiabilă, ori de declarația unilaterală. În cazul în care un astfel de termen nu este prevăzut, plata se efectuează în termen de 3 luni din ziua în care hotărîrea sau decizia Curții Europene a devenit definitivă.

Articolul 19. Executarea măsurilor cu caracter general

(1) Executarea măsurilor cu caracter general are drept scop preîntîmpinarea viitoarelor încălcări ale Convenției, înlăturarea problemelor sistemice identificate de Curtea Europeană care impun adoptarea sau modificarea actelor normative, documentelor de politici, instituirea sau schimbarea de practici, precum și alte măsuri relevante.

(2) Agentul guvernamental, în termen de 3 luni de la devenirea definitivă a hotărîrii Curții Europene, propune autorităților măsuri cu caracter general, coordonează și monitorizează implementarea acestora.

(3) Sarcina executării măsurilor cu caracter general revine autorităților care au un rol activ în implementarea acestora.

Articolul 20. Registrul de stat al hotărîrilor și deciziilor Curții Europene, traducerea și publicarea acestora

(1) Agentul guvernamental asigură ținerea registrului de stat al hotărîrilor și deciziilor Curții Europene în cauze îndreptate împotriva Republicii Moldova. Modalitatea de ținere a acestui registru este stabilită în regulamentul aprobat prin ordinul ministrului justiției.

(2) Agentul guvernamental asigură traducerea în limba română a hotărîrilor și deciziilor Curții Europene în cauze îndreptate împotriva Republicii Moldova și poate asigura traducerea unor hotărîri sau decizii ale Curții Europene în cauze îndreptate împotriva unui alt stat, ori a unui rezumat al acestora, după caz.

(2¹) Agentul guvernamental asigură traducerea în limba română a avizelor consultative ale Curții Europene a Drepturilor Omului, emise în urma solicitărilor adresate de către instanțele naționale ale Republicii Moldova, și le plasează pe pagina web oficială a Agentului guvernamental.

(3) Traducerea în limba română a hotărîrilor și deciziilor Curții Europene în cauzele îndreptate împotriva Republicii Moldova se plasează în registrul de stat al acestora, care este public, și se aduce la cunoștință autorităților publice relevante. Reclamantul poate obține traducerea hotărîrii sau a deciziei Curții Europene într-o cauză îndreptată împotriva Republicii Moldova unde a fost parte.

[Art.20 completat prin Legea nr.84 din 14.04.2023, în vigoare 28.05.2023]

Articolul 21. Supravegherea guvernamentală

(1) Autoritățile implicate în executarea hotărîrilor și deciziilor Curții Europene sînt obligate să prezinte Agentului guvernamental, pînă la data de 31 ianuarie a fiecărui an, rapoarte pentru anul precedent cu privire la executarea măsurilor cu caracter general și individual.

(2) Agentul guvernamental poate solicita autorităților implicate în executarea hotărîrilor și deciziilor Curții Europene informația cu privire la executarea măsurilor cu caracter general și individual, iar acestea sînt obligate să o prezinte.

(3) Agentul guvernamental, pînă la data de 15 martie a fiecărui an, elaborează și prezintă Guvernului pentru aprobare proiectul raportului pentru anul precedent cu privire la măsurile întreprinse în vederea executării hotărîrilor și a deciziilor Curții Europene, precum și la alte aspecte importante pentru executare sau planificarea executării. Raportul se prezintă Parlamentului pentru informare pînă la data de 15 aprilie a fiecărui an.

Articolul 22. Controlul parlamentar

(1) Executarea măsurilor cu caracter general și individual este supusă controlului parlamentar, în modul prevăzut de prezenta lege și de Regulamentul Parlamentului.

(2) Agentul guvernamental elaborează și prezintă Parlamentului, în ședință plenară, pînă la data de 31 martie a fiecărui an, un raport privind hotărârile și deciziile Curții Europene, privind măsurile care urmează a fi întreprinse sau care au fost întreprinse în vederea executării acestora, precum și privind corespondența cu Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei asupra executării hotărârilor și deciziilor Curții Europene.

[Art.22 modificat prin Legea nr.38 din 28.02.2020, în vigoare 14.05.2020]

Articolul 23. Raportarea către Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei

(1) Agentul guvernamental este responsabil de raportarea către Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei, prin intermediul Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene, privind executarea hotărîrilor și deciziilor Curții Europene în cauzele îndreptate împotriva Republicii Moldova.

(2) La invitația Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene, Agentul guvernamental poate participa la examinarea de către Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei a hotărîrilor și deciziilor care vizează Republica Moldova.

Articolul 24. Rezoluțiile și deciziile Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei

Rezoluțiile și deciziile Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei adoptate în cauzele îndreptate împotriva Republicii Moldova se publică, se traduc, se mediatizează și se aduc la cunoștința autorităților publice potrivit art.20.

Capitolul V

RĂSPUNDEREA PENTRU ÎNCĂLCĂRILE CONVENȚIEI

Articolul 25. Răspunderea individuală

(1) Persoanele ale căror acțiuni sau inacțiuni au determinat ori au contribuit semnificativ la încălcarea prevederilor Convenției, încălcare care a fost constatată de către Curtea Europeană printr-o hotărîre, sînt trase la răspundere penală, contravențională, disciplinară sau civilă conform legislației.

(2) Vinovăția și responsabilitatea persoanelor se stabilesc în fiecare caz individual de autoritățile competente de a iniția proceduri sau de a adopta hotărîri privind răspunderea penală, contravențională, disciplinară, civilă potrivit legislației și nu depind direct de cuantumul compensațiilor bănești achitate în temeiul hotărîrii Curții Europene.

(3) Agentul guvernamental notifică Ministerul Justiției în vederea luării măsurilor prevăzute de lege și oferă explicații în ce mod o acțiune sau inacțiune a persoanei a dus la constatarea unei încălcări a prevederilor Convenției într-o hotărîre a Curții Europene.

(4) Agentul guvernamental, la solicitare, oferă explicațiile indicate la alin.(3) autorităților competente

să inițieze proceduri sau să adopte hotărâri privind răspunderea penală, contravențională, disciplinară, civilă, conform legislației.

[Art.25 modificat prin Legea nr.205 din 26.11.2020, în vigoare 25.12.2020]

Articolul 26. Răspunderea instituțională

(1) Răspunderea instituțională intervine în cazul în care acțiunile sau inacțiunile autorității, în mod individual sau în ansamblu, au determinat ori au contribuit semnificativ la încălcarea prevederilor Convenției, încălcare care a fost constatată de către Curtea Europeană printr-o hotărâre.

(2) Răspunderea instituțională constă, după caz, în prezentarea scuzelor oficiale reclamantului în numele autorității și/sau în dezafectarea resurselor bugetare ale autorității.

[Alin.(3) art.26 abrogat prin Legea nr.205 din 26.11.2020, în vigoare 25.12.2020]

(4) Agentul guvernamental informează Ministerul Finanțelor dacă răspunderea instituțională, în sensul prezentului articol, poate fi aplicată prin dezafectarea resurselor bugetare ale autorității. Ministerul Finanțelor poate, la momentul formării bugetului, să aplice dezafectarea resurselor financiare în condițiile legii.

[Art.26 modificat prin Legea nr.205 din 26.11.2020, în vigoare 25.12.2020]

Articolul 27. Dreptul de regres

(1) Statul are drept de regres împotriva persoanelor ale căror acțiuni sau inacțiuni au dus la una dintre următoarele consecințe:

a) constatarea de către Curtea Europeană, prin hotărâre, a încălcării drepturilor sau libertăților fundamentale ale unei persoane și dispunerea achitării unor sume în beneficiul acesteia;

b) pronunțarea unei hotărâri de către o instanță judecătorească națională, ca urmare a condamnării statului de către Curtea Europeană, prin care s-a dispus achitarea unor sume din contul statului.

(2) Sumele stabilite în conformitate cu alin.(1) se restituie în baza unei hotărâri judecătorești, emisă într-o acțiune în regres, proporțional gradului de vinovăție stabilit.

(3) Ministerul Justiției intenționează acțiunea în regres, dacă se întrunesc condițiile stabilite prin lege, în termen de 3 ani din ziua achitării sumelor respective în baza hotărârii Curții Europene ori a hotărârii instanței judecătorești naționale.

[Art.27 în redacția Legii nr.205 din 26.11.2020, în vigoare 25.12.2020]

Articolul 27¹. Particularități ale dreptului de regres împotriva unui judecător sau procuror

(1) În cazul în care persoana prevăzută la art.27 alin.(1) este judecător sau procuror, acțiunea în regres a statului împotriva acesteia se intenționează de către Ministerul Justiției doar în situația stabilirii, prin sentință definitivă, a vinovăției persoanei sau dacă, în cadrul unei proceduri disciplinare, s-a constatat intenția ori neglijența gravă în acțiunile sau inacțiunile acesteia care au dus la una dintre consecințele prevăzute la art.2007 alin.(1) lit.c) din Codul civil al Republicii Moldova nr.1107/2002.

(2) Pentru asigurarea elucidării circumstanțelor necesare în vederea intentării acțiunii în regres a statului împotriva judecătorului sau procurorului, Agentul guvernamental notifică Ministerul Justiției asupra survenirii uneia dintre consecințele prevăzute la art.2007 alin.(1) lit.c) din Codul civil al Republicii Moldova nr.1107/2002.

(3) Ministerul Justiției depune sesizări privind luarea măsurilor, conform competenței, în adresa Procurorului General, a Consiliului Superior al Magistraturii sau a Consiliului Superior al Procurorilor cu privire la încălcarea drepturilor sau libertăților fundamentale ale unei persoane, care a dus la una dintre consecințele prevăzute la art.2007 alin.(1) lit.c) din Codul civil al Republicii Moldova nr.1107/2002, precum și pune la dispoziția acestora toate actele relevante recepționate de la Agentul guvernamental.

(4) Autoritățile sesizate în conformitate cu prevederile alin.(3) urmează să informeze Ministerul Justiției privind rezultatele acțiunilor întreprinse de către acestea, precum și despre cazurile în care s-a stabilit în acțiunile judecătorului sau ale procurorului, prin sentință definitivă, vinovăția acestora sau dacă,

În cadrul unei proceduri disciplinare, s-a constatat intenția ori neglijența gravă în acțiunile sau inacțiunile acestora care au dus la una dintre consecințele prevăzute la art.2007 alin.(1) lit.c) din Codul civil al Republicii Moldova nr.1107/2002, precum și să pună la dispoziția Ministerului Justiției toată informația și actele necesare în vederea intentării acțiunii în regres împotriva judecătorului sau a procurorului respectiv.

[Art.27¹ introdus prin Legea nr.205 din 26.11.2020, în vigoare 25.12.2020]

Capitolul VI IMPLEMENTAREA CONVENȚIEI

Articolul 28. Sesizări cu caracter general

(1) Agentul guvernamental sesizează din oficiu autoritățile ale căror practici, acțiuni ori inacțiuni relevă o problemă sistemică și pot să conducă la încălcarea masivă a drepturilor garantate de Convenție și să genereze mai multe adresări la Curtea Europeană. Sesizările Agentului guvernamental cu caracter general sînt obligatorii pentru examinare de către autorități.

(2) Agentul guvernamental, la solicitarea expresă a autorității, prezintă o evaluare a unui caz individual prin prisma aplicabilității Convenției și a jurisprudenței Curții Europene. Evaluarea respectivă poate fi solicitată și prezentată cu titlu confidențial și are un caracter de recomandare.

Articolul 29. Informarea despre evoluția jurisprudenței Curții Europene și compatibilitatea legislației naționale cu Convenția

(1) Agentul guvernamental, din oficiu ori la solicitarea autorității, prezintă o informație despre evoluția relevantă a jurisprudenței Curții Europene.

(2) Agentul guvernamental prezintă, din oficiu sau la solicitare, avizele sale cu privire la compatibilitatea legislației naționale cu Convenția, în măsura în care aceasta nu contravine mandatului său.

Capitolul VII DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 30

(1) La data intrării în vigoare a prezentei legi, se abrogă [Legea nr.353-XV din 28 octombrie 2004](#) cu privire la Agentul guvernamental (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr.208–211, art.932), cu modificările și completările ulterioare.

(2) În termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Guvernul, la propunerea ministrului justiției, va numi Agentul guvernamental conform prevederilor prezentei legi.

(3) Guvernul, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi:

a) va prezenta Parlamentului propuneri pentru aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege;

b) va aproba sau, după caz, va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

VICEPREȘEDINTELE PARLAMENTULUI Liliana PALIHOVICI

Nr.151. Chișinău, 30 iulie 2015.